

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ
КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ “РИСУНОК”**

Методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність “Образотворче та
декоративно-прикладне мистецтво”
Спеціалізація “Декоративно-прикладне мистецтво”

Київ – 2006

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ
КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ “РИСУНОК”**

Методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво”

Спеціалізація
“Декоративно-прикладне мистецтво”

Київ 2006

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ
КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ “РИСУНОК”**

Методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації. – Київ: “Фірма “ІНКОС”, 2006. – 32 ст.

Укладачі: **В. П. Єресько, О. І. Гнилицька** – викладачі ОКЗ
“Лозівське училище мистецтв і культури”

Рецензенти: **В. І. Тимошевський** – доцент, зав. кафедрою
“Українське декоративно-ужиткове мистецтво та
графіка” Харківського Національного
педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди

М. Ф. Сердюк – викладач ОКЗ “Харківське
художнє училище”

Відповідальний
за випуск **Т. Ф. Стронько**

Редактор **Л. М. Трачук**

- © Єресько В. П.,
Гнилицька О. І., 2006
- © Державний методичний
центр навчальних закладів
культури і мистецтв, 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет “Рисунок” є одним з головних предметів у формуванні кваліфікованого молодшого спеціаліста з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

Даний предмет є складовою частиною державних кваліфікаційних іспитів і вивчається протягом чотирьох років у обсязі 918 годин, з яких практичних – 556, індивідуальних – 8, самостійних – 358.

Мета курсу – забезпечити вчителя образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва професійними вміннями і навиками:

- користуватись засобами рисунка;
- компонувати об’єкти на площині аркуша;
- “ставити” об’єкти на предметну площину;
- аналізувати і виконувати лінійно-конструктивний рисунок об’єкту за законами лінійної та повітряної перспективи;
- передавати тоном, користуючись штриховою, великі тональні відношення, об’єм, освітленість, простір;
- формувати художню культуру молодшого спеціаліста, розвивати його кругозір;
- дати загальну художню творчу основу для підготовки художника-педагога, який може вирішувати різні творчі та педагогічні задачі.

Мета тестового контролю – разом з практичним завданням визначити кількість та якість опанованого студентами матеріалу навчальної програми.

Тестові завдання мають три ступені складності, що ґрунтуються на різних принципах запитань і відповідей.

До I рівня належать завдання закритої форми (*альтернативні*), які передбачають наявність двох варіантів відповідей типу “так” – “ні”. Вони являють собою варіант грубої перевірки правильності вибору.

Студенту треба обвести або підкреслити одну з вірних відповідей, де слово “так” або “ні” дорівнює 1 балу. Загальна сума балів I рівня – 20 балів.

До II рівня належать завдання відкритої форми з вільно конструйованими відповідями. Тестові завдання з *множинним вибором* передбачають три можливі відповіді і направлені на перевірку уміння правильно відтворювати отримані знання.

У цьому типі тестових завдань із запропонованих трьох відповідей правильна лише одна. За кожен правильну відповідь студент отримує два бали.

Другий рівень має 20 завдань. Максимальна сума балів становить 40 балів. Для надання відповіді у кожному номері завдань треба підкреслити чи обвести літеру "а", "б" чи "в".

До III рівня належать тести, побудовані за принципом *відновлення відповідності частин*.

Завдання подаються у вигляді двох колонок слів та числових позначень. Кожен елемент у відповідній колонці нумерується цифрою або літерою.

Студенту необхідно визначити відповідність елементів, розміщених у різних колонках, тобто вибрати ті, що пов'язані один з одним.

Тести на відповідність дають можливість установити значення фактів, взаємозв'язків, знання термінології, позначень тощо. Якщо у завданні відповідність елементів встановлюється повністю, студент за кожну правильну відповідь отримує три бали, за дві правильних – два бали, за одну правильну – один бал (максимально – 60 балів.)

Для визначення правильності елементів треба біля порядкової літери елемента першої колонки поставити порядкову літеру слова, яке відповідає даному елементу в другій колонці. Наприклад:

Тест № 2 а = в; б = г; в = а.

ВИСОКИЙ рівень визначається кількістю вірних відповідей від 95 % до 100 %, що дорівнює балам від 114 до 120 балів.

ДОСТАТНІЙ – від 80 % до 95 %, що становить від 96 до 114 балів.

ЗАДОВІЛЬНИЙ – від 51 % до 80 %, що становить від 61 до 96 балів.

НЕЗАДОВІЛЬНИЙ рівень становить менше 51 % вірних відповідей не більше 60 балів.

Крім тестових завдань, контрольна робота включає практичне завдання, яке має мету виявити рівень практичних умінь і навиків, здобутих за чотири роки навчання рисунку.

За виконання практичного завдання студент отримує окрему загальну оцінку – середню, де переважає оцінка за тестові завдання. Якщо студент отримав за тестові завдання оцінку "добре", а за практичні "відмінно", середня буде "добре". Якщо за тестові завдання – "задовільно", а за практичні "відмінно", середня буде "добре".

Перевага оцінки за тестові завдання обумовлена тим, що тести мають більший об'єм матеріалу у порівнянні з практичним завданням.

Всього на виконання комплексної контрольної роботи виділяється 5 академічних годин. Практичне завдання виконується студентами в один день з тестовими за 4 академічні години.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ: Виконати лінійно-конструктивний рисунок гіпсової античної голови, освітленої з легкою проробкою тоном та узагальненням великих форм (розмір – півватмана, олівець).

Вимоги до практичного завдання:

- 1) закомпонувати в площині аркуша;
- 2) передати пропорції;
- 3) виконати лінійно-конструктивну побудову;
- 4) тоном передати освітлення, об'єм, узагальнити великі форми.

Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка "**відмінно**" ставиться, коли студент правильно закомпонував зображення в площині аркуша, вірно передав пропорції голови, за законами лінійної перспективи виконав лінійно-конструктивну побудову голови. Тонем, академічним штрихом передав об'єм, освітленість, узагальнив великі форми.

Оцінка "**добре**" ставиться, коли студент вірно закомпонував голову на площині аркуша, допустив незначні помилки в передачі пропорцій, виконав лінійно-конструктивну побудову. Тонем передав об'єм, узагальнив великі форми, але не встиг передати освітленість.

Оцінка "**задовільно**" ставиться, коли студент вірно закомпонував голову на аркуші, допустив помилки в передачі пропорцій, виконав лінійно-конструктивну побудову голови, але не встиг передати об'єм тоном.

Оцінка "**незадовільно**" ставиться, коли студент невірно закомпонував голову в аркуші, допустив грубі помилки в передачі пропорцій, намагався виконати лінійно-конструктивну побудову, не передав об'єм і освітлення тоном.

РИСУНОК

I рівень

Підкреслити "так" чи "ні"

1. Чи користуються в академічному рисунку точкою?
Так, ні
2. Чи являється лінія засобом побудови об'єму в рисунку?
Так, ні
3. Чи є контур єдиним засобом рисунка?
Так, ні
4. Чи обов'язково визначати лінію горизонту при лінійно-конструктивній побудові?
Так, ні
5. Чи предметна площина і картинна площина – одне і те ж?
Так, ні
6. Чи знаходяться точки сходження на лінії горизонту?
Так, ні
7. Чи одне і те ж: начерк і зарисовка?
Так, ні
8. Чи пов'язані між собою об'єм і форма предмета?
Так, ні
9. Чи бувають полиски на матовій поверхні?
Так, ні
10. Чи всі предмети можуть мати рефлекси?
Так, ні
11. Чи існує взаємозв'язок між точкою зору і лінією горизонту?
Так, ні
12. Чи можна моделювати передній і дальній плани в одній тональності?
Так, ні
13. Чи може бути різкий перехід від світла до тіні на круглій поверхні?
Так, ні
14. Чи пов'язані між собою лінійна та повітряна перспективи при рисуванні об'єкта?
Так, ні

15. Чи можна моделювати форму тоном?
Так, ні
16. Чи може точка зору знаходитись нижче лінії горизонту?
Так, ні
17. Чи буває рефлекс світліший за освітлену поверхню предмета?
Так, ні
18. Чи може бути начерк довгостроковим?
Так, ні
19. Чи може існувати в академічному рисунку вертикальна і горизонтальна штриховка?
Так, ні
20. Чи важливо враховувати осьову лінію при передачі об'єму предмета?
Так, ні

II рівень

Підкреслити чи обвести літеру "а", "б" чи "в"

1. Академічний рисунок – це передача на площині аркуша об'єкта:
а) у трьох вимірах;
б) у двох вимірах;
в) контуром.
2. На яких поверхнях краще помітні полиски?
а) фактурних;
б) матових;
в) полив'яних.
3. Лінійно-конструктивна побудова предмета це:
а) побудова лінією;
б) точкою;
в) плямою.
4. Щоб правильно визначити пропорції об'єкта, треба порівняти:
а) всі частини;
б) ширину та об'єм;
в) товщину та об'єм.
5. Перший етап виконання академічного рисунка – це:
а) моделювання тоном;
б) конструктивна побудова;
в) композиційне розміщення.

- в) Штихель
г) Довгостроковий рисунок
2. а) Анфас
б) Фас
в) Профіль
3. а) Градації
б) Тональність
в) Напівтінь
4. а) Лобна кістка
б) Хребет
в) Ребро
5. а) Серединна лінія
б) Точка сходження
в) Світлотінь
6. а) Повітряна перспектива
б) Лінійна перспектива
в) Ракурс
7. а) Картина
б) Рама
в) Подіум
8. а) Контражур
б) Гіпс
в) Полиця
9. а) Офорт
б) Ксилографія
в) Рисунок
- в) Естамп
г) Довгостроковий рисунок
- а) Вид прямо
б) Вид три чверті
в) Вид збоку
г) Вид ззаду
- а) Ступінь освітленості
б) Рефлекс
в) Тональна розтяжка
г) Перехід від світла до тіні
- а) Тулуб
б) Грудина
в) Череп
г) Стопа
- а) Конструктивна побудова
б) Начерк
в) Лінія горизонту
г) Передача об'єму
- а) Скорочення
б) Кут зору
в) Плановість
г) Картинна площина
- а) Фігура
б) Композиція
в) Формат
г) Ілюстрація
- а) Глянець
б) Силует
в) Матовість
г) Цинк
- а) Камінь
б) Мідь
в) Дерево
г) Вугілля

10. а) Частини фігури
б) Три чверті
в) Тональні відношення
11. а) Стопа
б) Вилиця
в) Лікоть
12. а) Обрубковка
б) Розетка
в) М'язи
13. а) Натурник
б) Пленер
в) Натюрморт
14. а) Гранована форма
б) Яйцевидна форма
в) Циліндрична форма
15. а) Обрубковка
б) Екорше
в) Контрапост
16. а) Скульптор
б) Різьбяр
в) Графік
17. а) Гіпсові тіла
б) Море
в) Голова
- а) Анфас
б) Пропорції
в) Повітряна перспектива
г) Профіль
- а) Хребет
б) Лицева частина голови
в) Суглоб
г) Нижня кінцівка
- а) Гіпсова голова
б) Екорше
в) Орнамент
г) Скелет
- а) Природа
б) Жива модель
в) Анімалістика
г) Предмети
- а) Тулуб
б) Куля
в) Голова
г) Призма
- а) Гудон
б) Мирон
в) Дюрер
г) Дорифор
- а) Мрамур
б) Глина
в) Полотнина
г) Папір
- а) Візерунок
б) Портрет
в) Натюрморт
г) Марена

18.	а) Ілюстрація
б) Короткочасний рисунок
в) Рельєф
г) Книга	а) Плакат
б) Скульптура
в) Зарисовка
19.	а) Шрифт
б) Штрих
в) Друк	а) Етюд
б) Рисунок
в) Лозунг
г) Естамп
20.	а) М'які матеріали
б) Графіт
в) Драпірування	а) Тканина
б) Туш
в) Соус
г) Олівець

ВІРНІ ВІДПОВІДІ

I рівень

1 – так;	6 – так;	11 – так;	16 – ні;
2 – так;	7 – ні;	12 – ні;	17 – ні;
3 – ні;	8 – так;	13 – ні;	18 – ні;
4 – так;	9 – ні;	14 – так;	19 – ні;
5 – ні;	10 – так;	15 – так;	20 – так.

II рівень

1 – а;	6 – а;	11 – б;	16 – б;
2 – в;	7 – б;	12 – б;	17 – в;
3 – а;	8 – а;	13 – а;	18 – а;
4 – а;	9 – а;	14 – б;	19 – в;
5 – в;	10 – б;	15 – в;	20 – в.

III рівень

1. а = г б = а в = б	6. а = в б = а в = б	11. а = г б = б в = в	16. а = б б = а в = г
2. а = б б = а в = в	7. а = б б = в в = а	12. а = а б = в в = б	17. а = в б = г в = б
3. а = в б = а в = г	8. а = б б = в в = а	13. а = б б = а в = г	18. а = г б = в в = б
4. а = в б = а в = б	9. а = б б = а в = г	14. а = г б = в в = а	19. а = в б = б в = г
5. а = а б = в в = г	10. а = б б = а в = в	15. а = в б = а в = г	20. а = в б = г в = а

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА
З ДИСЦИПЛІНИ "РИСУНОК"

Студента(ки) _____ курсу _____ групи

I рівень

Підкреслити правильну відповідь:

1. – так, ні	6. – так, ні	11. – так, ні	16. – так, ні
2. – так, ні	7. – так, ні	12. – так, ні	17. – так, ні
3. – так, ні	8. – так, ні	13. – так, ні	18. – так, ні
4. – так, ні	9. – так, ні	14. – так, ні	19. – так, ні
5. – так, ні	10. – так, ні	15. – так, ні	20. – так, ні

II рівень

Визначити правильну відповідь, підкреслити порядкову літеру "а", "б" чи "в"

1. – а, б, в	6. – а, б, в	11. – а, б, в	16. – а, б, в
2. – а, б, в	7. – а, б, в	12. – а, б, в	17. – а, б, в
3. – а, б, в	8. – а, б, в	13. – а, б, в	18. – а, б, в
4. – а, б, в	9. – а, б, в	14. – а, б, в	19. – а, б, в
5. – а, б, в	10. – а, б, в	15. – а, б, в	20. – а, б, в

III рівень

Визначити відповідність елементів:

1. – а =	6. – а =	11. – а =	16. – а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =
2. – а =	7. – а =	12. – а =	17. – а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =
3. – а =	8. – а =	13. – а =	18. – а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =

4. – а =	9. – а =	14. – а =	19. – а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =
5. – а =	10. – а =	15. – а =	20. – а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =

Дата _____

Оцінка: I рівень (бали) _____

II рівень (бали) _____

III рівень (бали) _____

Загальна сума балів _____

Оцінка практичної роботи _____

Середня оцінка _____

Підпис викладача _____

Література

1. Барц А. О. Наброски и зарисовки. – М., 1970.
2. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты. – М., 1989.
3. Кузин В. С. Наброски и зарисовки. – М., 1982.
4. Ли Н. Основы учебного академического рисунка. – М., 2002.
5. Ломоносова М. Т. Графика и живопись. – М., 2002.
6. Павлинов П. Я. Для тех, кто рисует. – М., 1965.
7. Павлов Г. М., Павлова В. Н. Пластическая анатомия. – М., 1967.
8. Рабинович М. Ц. Пластическая анатомия человека. – М., 1971.
9. Радлов Н. Э. Рисование с натуры. – Л., 1978.
10. Рисунок / Под ред. А. М. Серова. – М., 1975
11. Ростовцев Н. Н. Учебный рисунок. – М., 1984.
12. Рисунок и живопись. – М., 1961.
13. Рисунок пером. – М., 1962.
14. Соловьев А., Смирнов Г., Алексеев С. Учебный рисунок. – М., 1953.
15. Соловьев С. А. Перспектива. – М., 1981.
16. Терентьев А. Е. Рисунок в педагогической практике учителя изобразительного искусства. – М., 1981.
17. Тихонов С. В., Демьянов В. Г., Подрезков В. Б. Рисунок. – М., 1983.
18. Учебный рисунок / Под ред. Королева В. А. – М., 1981.
19. Школа изобразительного искусства. Вып. 3. – М., 1989.

Міністерство культури і туризму України
Обласний комунальний заклад
“Лозівське училище культури і мистецтв”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Голова методичної ради
_____ Г. Я. Савенко

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

З предмету “Рисунок”

(варіант II)

Для студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації
За спеціальністю 5. 020208 “Образотворче та декоративно-прикладне
мистецтво”

Спеціалізація “Декоративно-прикладне мистецтво”
Складена викладачами Єресько В. П. і Гнилицькою О. І.

Схвалено на засіданні циклової
комісії відділення “Образотворче
та декоративно-прикладне мистецтво”
Протокол № _____ від “_____” _____ 2005р.
Голова комісії
_____ О. І. Гнилицька

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет “Рисунок” є одним з головних предметів у формуванні кваліфікованого молодшого спеціаліста з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

Даний предмет є складовою частиною державних кваліфікаційних іспитів і вивчається протягом чотирьох років у обсязі 918 годин, з яких практичних – 556, індивідуальних – 8, самостійних – 358.

Мета курсу – забезпечити вчителя образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва професійними вміннями і навиками:

- 1) користуватись засобами рисунка;
- 2) компоувати об’єкти на площині аркуша;
- 3) “ставити” об’єкти на предметну площину;
- 4) аналізувати і виконувати лінійно-конструктивний рисунок об’єкта за законами лінійної та повітряної перспективи;
- 5) передавати тоном, користуючись штриховою, великі тональні відношення, об’єм, освітленість, простір;
 - формувати художню культуру молодшого спеціаліста, розвивати його кругозір.
 - дати загальну художню творчу основу для підготовки художника-педагога, який може вирішувати різні творчі та педагогічні задачі.

Мета тестового контролю – разом з практичним завданням визначити кількість та якість опанованого студентами матеріалу навчальної програми.

Тестові завдання мають три ступені складності, що ґрунтуються на різних принципах запитань і відповідей.

До I рівня належать завдання закритої форми (*альтернативні*), які передбачають наявність двох варіантів відповідей типу “так” – “ні”. Вони являють собою варіант грубої перевірки правильності вибору.

Студенту треба обвести або підкреслити одну з правильних відповідей, де слово “так” або “ні” = 1 бал. Загальна сума балів I рівня – 20 балів.

До II рівня належать завдання відкритої форми з вільно конструйованими відповідями. Тестові завдання з *множинним вибором* передбачають три можливі відповіді і направлені на перевірку уміння правильно відтворювати отримані знання.

У цьому типі тестових завдань із запропонованих трьох відповідей є правильною лише одна. За кожну вірну відповідь студент отримує два бали.

Другий рівень має 20 завдань. Максимальна сума балів становить 40 балів. Для надання відповіді у кожному номері завдань треба підкреслити чи обвести літеру “а”, “б” чи “в”.

До III рівня належать тести побудовані за принципом *відновлення відповідності частин та встановлення послідовності*.

Завдання подаються у вигляді двох колонок слів та числових позначень. Кожен елемент у відповідній колонці нумерується цифрою або літерою.

Студенту необхідно визначити відповідність елементів, розміщених у різних колонках, тобто вибрати ті, що пов’язані один з одним, або визначити послідовність у часі, у вивченні, в аналізі та ін.

Тести на відповідність дають можливість установити значення фактів, взаємозв’язків, знання термінології, позначень тощо. Якщо у завданні відповідність елементів чи послідовність встановлюється повністю, студент за кожне правильно виконане завдання отримує один бал (максимально – 70 балів.)

Для визначення правильності елементів треба біля порядкової літери елемента першої колонки поставити порядкову літеру слова, яке відповідає даному елементу в другій колонці. Наприклад:

Тест № 2 а = в; б = г; в = а.

ВИСОКИЙ рівень визначається кількістю вірних відповідей від 95 % до 100 %, що дорівнює балам від 123 до 130.

ДОСТАТНІЙ – від 80 % до 95 %, що становить від 104 до 123 балів.

ЗАДОВІЛЬНИЙ – від 51 % до 80 %, що становить від 66 до 104 балів.

НЕЗАДОВІЛЬНИЙ рівень становить менше 51 % вірних відповідей, не більше 65 балів.

Крім тестових завдань, контрольна робота включає практичне завдання, яке має мету виявити рівень практичних умінь і навиків, здобутих за чотири роки навчання рисунку.

За виконання практичного завдання студент отримує окрему загальну оцінку, – середню, де переважає оцінка за тестові завдання. Якщо студент отримав за тестові завдання оцінку “добре”, а за практичні – “відмінно”, середня буде “добре”. Якщо за тестові завдання – “задовільно”, а за практичні “відмінно”, середня буде “добре”.

Перевага оцінки за тестові завдання обумовлена тим, що тести мають більший об’єм матеріалу у порівнянні з практичним завданням.

Всього на виконання комплексної контрольної роботи виділяється 5 академічних годин. Практичне завдання виконується студентами в один день із тестовими за 4 академічні години.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ: Виконати лінійно-конструктивний рисунок гіпсової античної голови, освітленої з легкою проробкою тоном та узагальненням великих форм (розмір – півватмана, олівець).

Вимоги до практичного завдання:

- 1) закомпонувати на площині аркуша;
- 2) передати пропорції;
- 3) виконати лінійно-конструктивну побудову;
- 4) тоном передати освітлення, об'єм, узагальнити великі форми.

Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка **“відмінно”** ставиться, коли студент правильно закомпонував зображення в площині аркуша, вірно передав пропорції голови, за законами лінійної перспективи виконав лінійно-конструктивну побудову голови. Тонем, академічним штрихом передав об'єм, освітленість, узагальнив великі форми.

Оцінка **“добре”** ставиться, коли студент правильно закомпонував голову на площині аркуша, допустив незначні помилки в передачі пропорцій, виконав лінійно-конструктивну побудову. Тонем передав об'єм, узагальнив великі форми, але не встиг передати освітленість.

Оцінка **“задовільно”** ставиться, коли студент правильно закомпонував голову на аркуші, допустив помилки в передачі пропорцій, виконав лінійно-конструктивну побудову голови, але не встиг передати об'єм тоном.

Оцінка **“незадовільно”** ставиться, коли студент неправильно закомпонував голову в аркуші, допустив грубі помилки в передачі пропорцій, намагався виконати лінійно-конструктивну побудову, не передав об'єм і освітлення тоном.

РИСУНОК

I рівень

Підкреслити “так” чи “ні”

1. Чи використовується колір у графічних роботах?
Так, ні
2. Чи можна лінією передати простір?
Так, ні
3. Чи треба враховувати тон при лінійно-конструктивній побудові предметів?
Так, ні
4. При передачі простору змінюється товщина лінії?
Так, ні
5. Чи всі предмети можуть мати рефлекси?
Так, ні
6. Чи існує взаємозв'язок між точкою зору і лінією горизонту?
Так, ні
7. Чи пов'язана голова з поперековим відділом хребта?
Так, ні
8. Чи можна передавати об'єм предметів тушовкою?
Так, ні
9. Чи можна моделювати передній і дальній плани в одній тональності?
Так, ні
10. Чи може бути різкий перехід від світла до тіні на круглій поверхні?
Так, ні
11. Чи побудова падаючої тіні від предмета залежить від лінії горизонту?
Так, ні
12. Чи пов'язані між собою лінійна та повітряна перспектива при рисунку об'єкта?
Так, ні
13. Чи можна моделювати форму тоном?
Так, ні
14. Чи може точка зору знаходитись нижче лінії горизонту?
Так, ні

15. Чи буває рефлекс світліший за освітлену поверхню предмета?
Так, ні
16. Чи може бути начерк довгостроковим?
Так, ні
17. Чи може існувати в академічному рисунку вертикальна і горизонтальна штриховка?
Так, ні
18. Чи важливо враховувати осьову лінію при передачі об'єму предмета?
Так, ні
19. Чи залежить ракурс від точки зору?
Так, ні
20. Чи може бути у плями вага?
Так, ні

II рівень

Підкреслити чи обвести літеру "а", "б" чи "в"

- Перший етап виконання академічного рисунка – це:
 - моделювання тоном;
 - конструктивна побудова;
 - композиційне розміщення.
- Голова людини – це:
 - замкнута в собі самостійна форма;
 - форма, що належить усій постаті;
 - форма, що обов'язково сприймається з шиєю.
- Абрис тіла чи предмета – це його:
 - контур;
 - пляма;
 - об'єм.
- Яка точка зору найбільше виявляє рельєф голови?
 - профіль;
 - фас;
 - анфас.
- Метою начерку може бути передача:
 - психологічної характеристики людини;
 - передача руху постаті;
 - лінійно-конструктивної побудови постаті.

- Рефлекс на предметі – це:
 - відображене світло від іншого предмета;
 - світло, що падає на предмет;
 - освітлена частина предмета.
- При компоновці голови, більше вільного місця на аркуші залишають:
 - над головою;
 - за головою;
 - перед очима.
- Об'єм тіла – це:
 - тривимірна величина;
 - двовимірна величина;
 - контур.
- Вислів "папір дихає" означає:
 - олівець шарудить по поверхні паперу;
 - папір просвічується через штрихи;
 - чорні і білі плями на папері чергуються однаково, як ритм дихання людини.
- Лінійна перспектива – це наука, яка вчить зображати предмети при віддаленості від глядача з відповідними змінами:
 - маси;
 - величини;
 - форми.
- Фігура в положенні контрапосту – це:
 - сидяча фігура;
 - лежача фігура;
 - стояча фігура з опорою на одну ногу.
- Об'єм в лінійно-конструктивній побудові циліндра передає:
 - еліпс;
 - коло;
 - овал.
- При побудові куба в просторі горизонтальні паралельні лінії можуть мати:
 - одну точку сходження;
 - дві точки сходження;
 - не матимуть зовсім точки сходження.

14. Педагогічний рисунок – це:
- рисунок, який допомагав виконувати педагог;
 - рисунок, який педагог виконав на дошці при поясненні матеріалу;
 - рисунок, на якому студент намалював педагога.
15. Видошукач, яким користуються при рисуванні пейзажу – це:
- картонне віконце з рухливою заслінкою;
 - підзорна труба;
 - долоні з відставленим великим пальцем, складені прямокутником.
16. При віддаленості об'ємні предмети зображуються:
- об'ємнішими,
 - плоскішими;
 - без змін.
17. Лінійно-конструктивну побудову конуса треба починати з:
- висоти;
 - основи;
 - бокової площини.
18. При приближенні джерела світла, падаючі тіні:
- зменшуються;
 - не змінюються;
 - збільшуються.
19. Чим прибирають надмірну кількість графіту з рисунка?
- милом;
 - хлібом;
 - ганчіркою.
20. Рельєф на предметах при віддаленості:
- губиться;
 - виявляється;
 - залишається без змін.

III рівень

1. Встановити послідовність у часі:
Великі теоретики мистецтва, які працювали над проблемами рисунка:
- А. Дюрер;

- Н. Ростовцев;
 - Альберті;
 - П. Чистяков.
2. Визначити послідовність тональних градацій на круглій поверхні:
- світло;
 - тінь;
 - полиск;
 - напівтінь.
3. Визначити послідовність роботи над рисунком:
- узагальнення тоном;
 - лінійно-конструктивна побудова;
 - композиційне розміщення;
 - моделювання форми тоном.
4. Визначити послідовність початку роботи над рисунком:
- Лінія горизонту;
 - Точка зору;
 - Точки сходження;
 - Опорні точки.
5. Визначити послідовність аналізу голови людини зверху вниз:
- Носова кістка
 - Надбрівні дуги
 - Перенісся
 - Носова вість
 - Лобні горби.
6. Хто з нижче названих має відношення до викладання академічного рисунка?
- В. Мухіна;
 - Т. Шевченко;
 - П. Чистяков;
 - І. Крамської;
 - Є. Лансере.
7. Хто із великих майстрів займався офортом?
- М. Врубель;
 - Т. Шевченко;
 - К. Брюллов;
 - Рембрандт;
 - А. Дюрер.

8. Визначити послідовність методичного вивчення рисунка:

- а) Обрубковка голови
- б) Голова жива
- в) Натюрморт
- г) Череп
- д) Гіпсова голова
- е) Екорше фігури
- ж) Фігура.

Привести у відповідність:

9.	а) Офорт	а) Камінь
	б) Ксилографія	б) Мідь
	в) Рисунок	в) Дерево
		г) Вугілля
10.	а) Частини фігури	а) Анфас
	б) Три чверті	б) Пропорції
	в) Тональні відношення	в) Повітряна перспектива
		г) Профіль
11.	а) Стопа	а) Хребет
	б) Вилиця	б) Лицева частина голови
	в) Лікоть	в) Суглоб
		г) Нижня кінцівка
12.	а) Обрубковка	а) Гіпсова голова
	б) Розетка	б) Екорше
	в) М'язи	в) Орнамент
	г) Скелет	
13.	а) Натурник	а) Природа
	б) Пленер	б) Жива модель
	в) Натюрморт	в) Анімалістика
		г) Предмети
14.	а) Гранована форма	а) Тулуб
	б) Яйцевидна форма	б) Куля
	в) Циліндрична форма	в) Голова
		г) Призма
15.	а) Обрубковка	а) Гудон
	б) Екорше	б) Мирон
	в) Контрапост	в) Дюрер
		г) Дорифор

16.	а) Скульптор	а) Мрамур
	б) Різьбяр	б) Глина
	в) Графік	в) Полотнина
		г) Папір
17.	а) Гіпсові тіла	а) Візерунок
	б) Море	б) Портрет
	в) Голова	в) Натюрморт
		г) Марена
18.	а) Ілюстрація	а) Плакат
	б) Короткочасний рисунок	б) Скульптура
	в) Рельєф	в) Зарисовка
		г) Книга
19.	а) Шрифт	а) Етюд
	б) Штрих	б) Рисунок
	в) Друк	в) Лозунг
		г) Естамп
20.	а) М'які матеріали	а) Тканина
	б) Графіт	б) Туш
	в) Драпірування	в) Соус
		г) Олівець

ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

I рівень

1 – так;	6 – так;	11 – так;	16 – ні;
2 – так;	7 – так;	12 – так;	17 – ні;
3 – ні;	8 – так;	13 – так;	18 – так;
4 – так;	9 – ні;	14 – ні;	19 – так;
5 – так;	10 – ні;	15 – ні;	20 – так.

II рівень

1 – в;	6 – а;	11 – в;	16 – б;
2 – б;	7 – в;	12 – б;	17 – б;
3 – а;	8 – а;	13 – а;	18 – в;
4 – в;	9 – б;	14 – б;	19 – б;
5 – б;	10 – б;	15 – а;	20 – а.

III рівень

1. а = в б = а в = г г = б	6. в, г, д б = б в = в	11. а = г б = а в = г	16. а = б
2. а = в б = а в = г г = б	7. б, г, д б = в	12. а = а б = г в = б	17. а = в в = б
3. а = в б = б в = г г = а	8. а = в б = г в = а г = д е = е ж = ж	13. а = б б = а в = г	18. а = г б = в в = б д = б
4. а = б б = а в = в г = г	9. а = б б = а в = г	14. а = г б = в в = а	19. а = в б = б в = г
5. а = д б = б в = в д = г	10. а = б б = а в = в	15. а = в б = а в = г	20. а = в б = г в = а

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ “РИСУНОК”

Студента(ки) _____ курсу _____ групи

I рівень

Підкреслити правильну відповідь:

1. – так, ні	6. – так, ні	11. – так, ні	16. – так, ні
2. – так, ні	7. – так, ні	12. – так, ні	17. – так, ні
3. – так, ні	8. – так, ні	13. – так, ні	18. – так, ні
4. – так, ні	9. – так, ні	14. – так, ні	19. – так, ні
5. – так, ні	10. – так, ні	15. – так, ні	20. – так, ні

II рівень

Визначити правильну відповідь, підкресливши порядкову літеру “а”, “б” чи “в”:

1. – а, б, в	6. – а, б, в	11. – а, б, в	16. – а, б, в
2. – а, б, в	7. – а, б, в	12. – а, б, в	17. – а, б, в
3. – а, б, в	8. – а, б, в	13. – а, б, в	18. – а, б, в
4. – а, б, в	9. – а, б, в	14. – а, б, в	19. – а, б, в
5. – а, б, в	10. – а, б, в	15. – а, б, в	20. – а, б, в

III рівень

Визначити послідовність та відповідність елементів:

1. – а = б = в = г =	6. – а, б, в, г, д	11. а = б = в =	16. – а = б = в =
2. – а = б = в = г = в =	7. – а, б, в, г, д	12. – а = б = в =	17. – а = б = в =

3. - а =	8. - а =	13. - а =	18. - а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =
г =	г =		
	д =		
	е =		
	ж =		
4. - а =	9. - а =	14. - а =	19. - а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =
г =			
5. - а =	10. - а =	15. - а =	20. - а =
б =	б =	б =	б =
в =	в =	в =	в =
г =			
д =			

Дата _____

Оцінка: _____

I рівень (бали) _____

II рівень (бали) _____

III рівень (бали) _____

Загальна сума балів _____

Оцінка практичної роботи _____

Середня оцінка _____

Підпис викладача _____

Література

12. Барц А. О. Наброски и зарисовки. – М., 1970.
13. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты. – М., 1989.
14. Кузин В. С. Наброски и зарисовки. – М., 1982.
15. Ли Н. Основы учебного академического рисунка. – М., 2002.
16. Ломоносова М. Т. Графика и живопись. – М., 2002.
17. Павлинов П. Я. Для тех, кто рисует. – М., 1965.
18. Павлов Г. М. Павлова В. Н. Пластическая анатомия. – М., 1967.
19. Рабинович М. Ц. Пластическая анатомия человека. – М., 1971.
20. Радлов Н. Э. Рисование с натуры. – Л., 1978.
21. Рисунок / Под ред. А. М. Серова. – М., 1975
22. Ростовцев Н. Н. Учебный рисунок. – М., 1984.
- 12 Рисунок и живопись. – М., 1961.
13. Рисунок пером. – М., 1962.
14. Соловьев А., Смирнов Г., Алексеев С. Учебный рисунок. – М., 1953.
15. Соловьев С. А. Перспектива. – М., 1981.
16. Терентьев А. Е. Рисунок в педагогической практике учителя изобразительного искусства. – М., 1981.
17. Тихонов С. В., Демьянов В. Г., Подрезков В. Б. Рисунок. – М., 1983.
18. Учебный рисунок / Под ред. Королева В. А. – М., 1981.
19. Школа изобразительного искусства. Вып. 3. – М., 1989.

Навчальне видання

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ
КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ “РИСУНОК”**

Методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Укладачі: В. П. Єресько, О. І. Гнилицька

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 1,86. Наклад 100 прим.

Видавництво “Фірма “ІНКОС”
14116, м. Київ, вул. Маршала Рибалка, 10/8;
Тел./факс: (044) 206-47-29, 206-47-21
E-mail: inkos@carrier.kiev.ua,
inkos@ln.kiev.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої
продукції № 2006 від 04.11.2004 р.